

واکاوی آموزه روح القدس در کلیسا‌ی پنتیکاستی

محمد‌حسین طاهری آکردن*

یاسر ابوزاده گتابی**

[تاریخ دریافت: ۱۳۹۷/۱۰/۱۲؛ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۷/۱۲/۱۸]

چکیده

جبش پنتیکاستی که در اوایل قرن بیستم و با تأکید بر روح القدس شکل گرفته است، بر مبنای آیات کتاب مقدس و تعالیم رهبران و متفکرانش، به حضور پویای روح القدس در این کلیسا معتقد است و از این نکته در تبشير آیین خود استفاده می‌کند. این تحقیق با بررسی اسناد کتاب مقدسی و منابع پنتیکاستی نشان می‌دهد آنچه پنتیکاستی‌ها به عنوان اصلی‌ترین نکته در تبشير خود، به آن استدلال می‌کنند، با آیاتی از کتاب مقدس منافات دارد. تجربه محوری‌بودن پنتیکاستی‌ها، اساس غیرکتاب مقدسی آموزه روح القدس و از بین بردن شخصیت حقیقی روح القدس از جمله نتایج این تحقیق است.

کلیدواژه‌ها: روح القدس، کلیسا‌ی پنتیکاستی، تبشير، تعمید در روح القدس، کتاب مقدس.

* استادیار گروه ادیان و عرفان، مؤسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی (نویسنده مسئول) taheri-akerdi@iki.ac.ir
** دانشجوی دکتری ادیان و عرفان، مؤسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی y.a.g@chmail.ir

مقدمه

مسیحیت پنطیکاستی فرقه‌ای است پروتستانی که افرادی همچون چارلز فاکس پرهام و ویلیام جی سیمور در ابتدای قرن بیستم در آمریکا تأسیس کردند (Liardon, 2006: 11). این فرقه همانند سایر فرقه‌های مسیحی تبشيری و همانند سایر فرقه‌های پروتستانی کتاب مقدس محورند (Robson, 2012: 70; House, 2006: 12-13). اعتقاد به روح القدس و اینکه بشر می‌تواند به واسطه تجربه قادرمند تعیید به دست روح القدس، بر زندگی مقدس قدرت پیدا کند، از جمله مهم‌ترین عقاید پنطیکاستی‌ها محسوب می‌شود (Keen, 1895: 30).

روح القدس، اولین و مهم‌ترین عامل در تبشير پنطیکاستی و قدرت محرکه تمام فعالیت‌های تبشيری است (Anderson, 2004: 234). همان‌گونه که پنطیکاستی‌ها معتقدند، کلیسا را مسیح به وجود آورد و روح القدس در روز پنطیکاست قدرت بخشد و به سرعت به عنوان نیرویی قادرمند در سراسر جهان منتشر شد. عطایای روح القدس در روز پنطیکاست و حتی پس از آن، بذرهای قادرمند جنبش تبشيری را در قرن اول پاشید؛ جنبشی که همتایی در تاریخ دوهزارساله کلیسا نداشته است. از این رو پنطیکاستی‌ها معتقدند نزول روح القدس بر آنها در روز پنطیکاست، در واقع همان تبشير روح القدسی است، و افرادی که در آن روز از روح القدس پر شده‌اند اولین کلیسای مسیحی و اولین جامعه تبلیغی را تشکیل داده‌اند (Miller, 2005: 229). به باور پنطیکاستی‌ها، وقتی شخص مؤمن از روح القدس پُر می‌شود، شهود درونی برایش حاصل می‌شود، و قادر به غریبه‌گفتاری (Glossolalia) یا «تکلم به زبان‌ها» (Speaking in Tongues) خواهد بود، شفابخشی الاهی را تجربه می‌کند، و قدرت پیش‌گویی به دست می‌آورد (Macchia, 2006: 20; Miller, 2012: 3).

این نکته پنطیکاستی‌ها را بر آن داشته تا در روش‌های تبشيری خود ارزش والایی برای نقش قادرمند روح القدس در نظر بگیرند؛ زیرا، همان‌طور که در کتاب مقدس آمده، هم لوقا و هم پولس پذیرفته‌اند که تبشير بدون حضور قادرمند و رهبری فعال روح القدس امکان ندارد. تاریخ تبشير پنطیکاستی‌ها نیز مؤید همین مطلب است و جنبش پنطیکاستی از زمان شکل‌گیری اش جنبشی تبشيری بوده و بر نقش بی‌بدیل روح القدس، به عنوان قدرت برانگیزانده‌ای در پشت تمام فعالیت‌های تبشيری، تأکید می‌کرده است (Anderson, 2013: 206; Ibid., 2005: 31).

نیز نشان می‌دهد که آنها بدون نگرانی و با ناچیزپنداشتن سختی‌ها، با شجاعت و جسارت، در سایه راهنمایی‌های روح القدس به امور تبلیغی خود ادامه می‌دهند. رزول فلور (Roswell Flower)، یکی از رهبران پنطیکاستی آمریکای شمالی در سال ۱۹۰۸ می‌نویسد: «هنگامی که روح القدس به قلب‌هایمان وارد می‌شود، روح تبشير نیز همراه آن می‌آید، آنها جدایی ناپذیرند ... از این‌رو رساندن پیام به قلب‌های گرسنه در این سرزمین و دیگر سرزمین‌ها نتیجه طبیعی آن است» (Walker, 2010: 22; Anderson, 2004: 2005: 31).

با توجه به این مقدمه و مشخص شدن اهمیت نقش روح القدس در تبشير، باید به چند مسئله کاربردی همچون تعمید به دست روح القدس، چگونگی دریافت تعمید، انجام‌دادن وظیفه تبشير و چگونگی دریافت عطا‌یا در تبشير، که با نقش روح القدس در تبشير مرتبط است، اشاره کرد. از این‌رو در این نوشتار، با توجه به اینکه در این موضوع تاکنون کار مدونی به زبان فارسی صورت نگرفته است، برآئیم تا با رویکردن تحلیلی زوایای مختلف این آموزه را بکاویم و در نهایت نقدهایی را که مخالفان این آموزه (غیرپنطیکاستی‌ها و احیاناً افراد بریده از جنبش پنطیکاستی) مطرح کرده‌اند، بررسی کنیم.

١. تعمید به دست روح القدس

تعمید به دست روح القدس ممتازترین آموزه در الاهیات پنطیکاستی است که در مرکز این الاهیات قرار دارد (Porter, 1999: 34; Quebedeaux, 1976: 42-128) و پس از تعمید در آب، دومین مواجهه با خدا محسوب می‌شود که در آن مسیحیان قدرت مافوق طبیعی روح القدس را در زندگی‌شان دریافت می‌کنند. اولین مواجهه با خدا از طریق تعمید در آب است که از آن با عنوان «تعمید در بدن مسیح» نیز یاد می‌شود، و سبب بخشنوده‌شدن گناهان و پاک‌شدن و جدان انسان، که اولین تغییر است، می‌شود (نک.: اعمال رسولان ۲: ۳۸-۳۹). از این‌رو برخی تعمید در آب را مقدمه تعمید در روح القدس می‌دانند (Quebedeaux, 1976: 131).

تعمید روح القدس یا پُرشدن از روح، شش بار در کتاب اعمال رسولان آمده (Turney, 2011: 23) و برای اولین بار نیز در همین کتاب گزارش شده است (اعمال رسولان ۴: ۴). این نوع تعمید حکم و امری کتاب مقدسی است، چراکه هم مسیح و هم پولس

امر فرموده‌اند که از روح القدس پر شوید (نک.: اعمال رسولان ۱: ۴-۵؛ افسسیان ۵: ۱۸؛ لوقا ۲۴: ۴۹؛ متی ۲۰: ۲۸) و تجربه‌ای است برای همه نسل‌های مسیحی. همه باید از روح القدس پُر شوند؛ زیرا خداوند می‌خواهد همه انسان‌ها همانند مسیح زندگی کنند (اول یوحنا ۶: ۲)؛ زندگی‌ای که سرشار از محبت (متی ۵: ۴۳-۴۴) و پاکی و قداست (اول پطرس ۱: ۱۵-۱۶) باشد.

در نتیجه، تعمید به دست روح القدس تجربه‌ای قدرتمند از سوی خدا است که زندگی انسان را تغییر می‌دهد، به گونه‌ای که طی آن خداوند مؤمن را می‌پوشاند (نک.: لوقا ۲۴: ۴۹؛ اعمال ۱: ۸ و ۲: ۱-۴) و از قدرت و حضور خود لبریز می‌کند (Keen, 1895: 32; Turney, 2011: 17). البته در کتاب مقدس از تعمید به دست روح القدس با تعبیری همچون «قدرتی از بالا»، «پوشیده‌شدن از قدرت» (لوقا ۲۴: ۴۹)، و «بیرون‌ریزی روح» (اعمال رسولان ۲: ۱۸-۱۶ و ۳۳ و ۱۰: ۴۵ و اشیعیا ۴: ۴ و ۲-۳) نیز یاد شده است. به عبارت دیگر، تعمید در روح القدس تجربه‌ای روحانی است که در آن خداوند (روح القدس) خودش با قدرت بر قدیس مؤمن وارد شده و وی از روح خدا لبریز می‌شود. در این تجربه فرد مؤمن همانند اسفنجی که به یکباره از آب لبریز می‌شود، احساس می‌کند که از روح القدس پر شده است (Dunn, 2010: 27).

چرا تعمید در روح القدس در زندگی مؤمنان این قدر مهم است؟ زیرا:

۱. منبع مسیحی قدرت برای زندگی و خدمت است (اعمال رسولان ۱: ۸ و ۴: ۳۱-۳۳).
۲. وقتی فرد تعمید در روح می‌شود قدرت برای شهادت و گواهشدن دارد (اعمال رسولان ۱: ۸).

۳. در این صورت فرد قادر به انجام دادن برخی امور می‌شود (Bresee & Pierce, 1908: 64; House, 2006: 147 و ۱۳؛ دوم تسالونیکیان ۲: ۱۳)؛ قدرت بر قرائت دعای مؤثرتر (لوقا ۱: ۱۱ و ۸: ۱۳ و رومیان ۸: ۲۶-۲۸)؛ عشق بیشتر و رابطه‌ای نزدیک‌تر با خدا (رومیان ۵: ۵ و ۸: ۱۵-۱۶)؛ فهم بهتر کلام خدا (اول قرنتیان ۲: ۱۴؛ یوحنا ۱: ۱۶ و ۲۶: ۱۳)؛ خطابه تأثیرگذارتر (اعمال رسولان ۴: ۸ و ۳۱؛ اول قرنتیان ۲: ۴)؛ همانند کارهای مسیح (یوحنا ۱: ۱۲ و ۱۶: ۷)؛ صدای خدا را واضح‌تر تشخیص دادن (رومیان ۸: ۱۶)؛ کامل ترشیدن پرستش (یوحنا ۴: ۲۴) (see: Wigglesworth, 2001: 89).

۴. و در نهایت تعمید به دست روح القدس مزایایی برای فرد دارد (Turney, 2011: 21)؛ مسیح را بهتر درک می‌کند (یوحنا ۱: ۱۶ و ۱۵-۱۷)؛ بر زندگی مقدس قدرت

می باید (رومیان ۸: ۲ و ۱۳)؛ در دعاها و مشکلات زندگی به او کمک می شود (رومیان ۸: ۲۷-۲۶)؛ در سختی ها آسوده خاطر خواهد بود (رومیان ۸: ۲۷-۲۶)؛ در کشیشی قدرتمند می شود (اعمال رسولان ۴: ۳۳) و می تواند سایر عطايات روحاني را راحت تر دریافت کند (اول قرنیان ۱۲: ۳-۱۱).

۲. دریافت تعمید روحاني (تعمید به دست روح القدس)

پنطیکاستي ها معتقدند تعمید به دست روح القدس سبب افزایش کارايي مبلغ در تبشير می شود، چراكه هدف اوليه مسيح، صرفاً هدایت مردم آن زمان نبود، بلکه می خواست تمام دنيا را مسيحي کند (Miller, 2009: 59; Conradie, 2015: 68)، از اين رو پرسش بسیار مهم و تعیین کننده در اين زمینه اين است که: چه کسانی اين تجربه قدرت بخش را دریافت می کنند؟ در پاسخ به اين پرسش ابتدا باید زمینه هاي كتاب مقدسی که بر اساس آنها اين تجربه دریافت می شود، محل بحث قرار گيرد و سپس در ادامه درباره چگونگي دریافت روح القدس، بحث هايي مطرح شود (Miller, 2009: 301).

۱. زمینه هاي دریافت روح القدس

وقتی کسی روح القدس را دریافت می کند مهم اين است که او زمینه هاي كتاب المقدسی دریافت اين تجربه را بفهمد (Ibid.: 302). از اين رو، متن مقدس اشاره می کند که داشتن حداقل پنج عنصر مهم، برای دریافت روح القدس، ضروري است (Ibid.: 302-305).

الف. دعا از صميم قلب

كتاب المقدس در اين زمینه می گويد تعمید روح القدس در حال دعا برای فرد حاصل می شود. «اما چون تمامی قوم تعمید یافته بودند و عيسی هم تعمید گرفته دعا می کرد، آسمان شکافته شد و روح القدس به هيئت جسماني، مانند کبوتری بر او نازل شد و آوازی از آسمان در رسید که تو پسر حبيب من هستی که به تو خشنودم» (لوقا ۳: ۲۱-۲۲). «پس حنانیا رفته، بدان خانه درآمد و دستها بر وي گذارده، گفت، اي برادر شاول خداوند، يعني عيسى که در راهي که می آمدی بر تو ظاهر گشت، مرا فرستاد تا بنياي بياني و از روح القدس پر شوي. در ساعت از چشمان او چيزی مثل فلس افتاده، بنياي يافت و برخاسته، تعمید گرفت» (اعمال رسولان ۹: ۱۷-۱۸).

در شهر قیصریه یک افسر رومی به نام کرنیلیوس زندگی می‌کرد که فرمانده هنگی بود معروف به «ایتالیایی». او شخصی خداپرست و پرهیزکار بود و خانواده‌ای خداترس داشت. کرنیلیوس همیشه با سخاوت به فقرای یهودی کمک می‌کرد و به درگاه خدا دعا می‌نمود. یک روز، ساعت سه بعدازظهر، در رؤیا فرشته خدا را دید. فرشته نزد او آمد و گفت: «کرنیلیوس!». کرنیلیوس با وحشت به او خیره شد و پرسید: «آقا، چه فرمایشی دارید؟». فرشته جواب داد: «دعاهای و نیکوکاری‌های تو از نظر خدا دور نمانده است» (اعمال رسولان ۴:۱).

از این رو هر کسی که مایل است از روح القدس پر شود باید به خواندن دعا از صمیم قلب متعهد شود.

ب. تبشير برای خدا یا «ازدواج با تبشير»

مناسب‌ترین حالت برای دریافت تعمید از روح القدس، در سیاق تبشير حاصل می‌شود. در کتاب اعمال رسولان ۸:۱ آمده است: «تو قدرت خواهی یافت هنگامی که روح القدس بر تو وارد شود؛ و تو گواه من خواهی شد ... حتی در مناطق دوردست زمین. ولی آنچه لازم است بدانید این است که وقتی روح القدس بر شما نازل شود، قدرت خواهید یافت تا در اورشلیم، در سراسر یهودیه، سامره و تا دورترین نقطه دنیا درباره من شهادت دهید».

هنگامی که فرد با تبشير خدا ازدواج کند، مجهر به نیروی قدرتمندی می‌شود که به او، برای تبشير در سراسر دنیا، یاری می‌رساند. از این‌رو، آنهایی که در جست‌وجوی تعمید روحانی‌اند باید آموزش بیینند که هدف از تعمید، به‌دست‌آوردن قدرت معنوی برای مشارکت در تبشير خدا است تا پیام رهایی و نجات را به تمام ملت‌ها برسانند.

ج. جست‌وجو و تلاش معنوی

تعمید روح در سایه تلاش معنوی نیز به دست می‌آید، به این معنا که شخص حقیقتاً به دنبال یافتن خدا باشد. در موضعه بالای کوه مسیح گفت: «خوشابه حال گرسنگان و تشنگان عدالت، زیرا سیر خواهند شد» (متی ۶:۵). در جایی دیگر مسیح فرمود:

«روز آخر که مهم‌ترین روز عید بود، عیسی با صدای بلند به مردم فرمود: هر که تشنۀ است، نزد من بباید و بنوشد» (یوحنان ۷: ۳۷). از این‌رو، هر کس که تمایل دارد از روح القدس پر شود باید قلبش به سوی خدا باشد و صادقانه او را بجويد.

د. فروتنی و تواضع قلبی

اگر قلب انسان فروتن باشد می‌تواند تعمید روح القدس را دریافت کند. مسیح با تعمید پس از همه مردم، فروتنی خودش را نشان داد. پس از آن بود که روح القدس بر او نازل گردید و او برای کشیشی تدهین شد (لوقا ۳: ۲۱-۲۲). از این‌رو، غرور سبب تأخیر در دریافت روح القدس می‌شود. هر که می‌خواهد تعمید روح القدس را دریافت کند باید در مقابل خداوند تواضع نشان دهد.

ه اطاعت و فرمانبرداری

تعمید روح القدس هنگامی دریافت می‌شود که فرد مطیع خداوند باشد. پطرس به رهبران یهودی گفت خداوند روح القدس را به کسانی عنایت می‌کند که از او فرمان‌برداری کنند (اعمال ۵: ۳۲). در اطاعت از فرمان مسیح، حواریون در اورشلیم مانند تا روح القدس را در موعد مقرر دریافت کنند (لوقا ۲۴: ۴۹؛ اعمال رسولان ۱: ۵-۶ و ۹: ۸؛ افسسیان ۵: ۱۸). باید دستورهای واضح او را اطاعت کرد. مسیح به کلیسايش دستور داد پیام را به همه ملت‌ها برسانند.

همان‌گونه که ملاحظه شد، تمام این پنج نکته با حضور و قدرت روح القدس در ارتباط‌اند (متی ۲۸: ۱۸-۲۰؛ مرقس ۱۶: ۱۵-۱۸؛ لوقا ۲۴: ۴۶-۴۹؛ یوحنان ۲۰: ۲۱-۲۲؛ اعمال رسولان ۱: ۸). به علاوه، دلالت و کاربرد اینها هم واضح است: «تعمید روح القدس برای آنها ی است که قلب‌هایشان را منزلگاه مسیح قرار دادند؛ برای ملت‌ها، و برای آنها ی است که قلب‌هایشان را برای فرمان‌برداری از فرامین مسیح آماده ساخته‌اند» (متی ۲۸: ۲۰). از این‌رو، آنها ی که آماده فرمان‌برداری از فرمان‌های مسیح‌اند اولین کاندیداهای دریافت تعمید روح القدس‌اند.

۲. عمل دریافت روح القدس

همانند همه وعده‌های الاهی، وعده روح القدس نیز به ایمان اختصاص دارد. پولس

به مؤمنان غلطی یادآور شد که وعده دریافت روح القدس از طریق ایمان است (غلاطیان ۳:۱۴). مسیح نیز گفته است که روح القدس بر کسی نازل می‌شود که مؤمن باشد (یوحنای ۷:۳۷-۳۸). او گفته بود که نشانه‌های مافوق طبیعی، همانند تکلم به زبان‌ها، برای آنها ای خواهد بود که مؤمن باشند (مرقس ۱۶:۱۷). با این اوصاف، عملاً می‌توان برای ایمان سه مرحله قائل شد (Miller, 2009: 305-306):

الف. درخواست ایمان: مسیح گفته است «آنقدر دعا کنید تا جواب دعايتان داده شود» (لوقا ۱۱:۹). یکی از مراحل دریافت روح القدس درخواست از خدا برای دریافت عطیه ایمان است.

ب. دریافت ایمان: آنچه رابطه‌ای نزدیک با درخواست روح القدس دارد، عمل دریافت روح است. دریافت در این حالت نشان قطعی دریافت ایمان است. روح القدس در لحظه ایمان دریافت می‌شود. بر این مرحله می‌توان مثال پطرس را شاهد آورده، آن هنگام که به دستور مسیح از حقایق پایین آمد و روی آب راه رفت (متی ۲۹:۱۴).

ج. تکلم در ایمان: در روز پنطیکاست صدوبیست حواری از روح القدس پر شدند و شروع به تکلم کردند (اعمال رسولان ۲:۴). در لحظه‌ای که آنها تکلم می‌کردند روح القدس بر آنها حلول کرده و در اطراف آنها بوده است. از این‌رو، هنگامی که شخصی از روح القدس پر می‌شود باید خیلی انتظار داشته باشد که تکلم به زبان‌ها نیز داشته باشد. کلماتی که او می‌گوید همانند مکالمه‌ای عادی از ذهن او نخواهد آمد، بلکه از عمق وجود و روحش می‌آیند. مسیح می‌گوید: «هر که به من ایمان بیاورد، از وجود او نهرهای آب زنده جاری خواهد شد» (یوحنای ۷:۳۸).

از این‌رو، هنگامی که شخصی در حضور قرار می‌گیرد تا از روح پر شود، باید آرام باشد و قلبش را کاملاً در اختیار خدا قرار دهد. سپس با ایمان باید به دنبال درخواست روح القدس باشد، و کاملاً یقین داشته باشد که خداوند جوابش را خواهد داد. هنگاهی که در حضور خدا است باید احساس حضور و آمدن روح القدس را درک کند. سپس از طریق آگاهی عمل ایمان، باید معتقد شود که او دریافت کرده است. در این زمان است که شروع به تکلم می‌کند و بدون هیچ‌گونه تقاضایی کلمات مافوق طبیعی از دهانش خارج می‌شود .(Miller, 2005: 309)

۳. انجامدادن وظیفه تبشير

کسی که می‌خواهد به عنوان مُبلغ فعالیت کند، نه تنها باید خودش از روح القدس پر شود، بلکه باید دیگران را برای دریافت این تجربه رهبری کند. موفقیت بزرگ وی هنگامی است که مصمم باشد، و توانایی آن را داشته باشد که دیگران را به گونه‌ای رهبری کند که تماماً از روح خدا پر شوند. موفق شدن یا نشدن وی به میزان فعالیتی بستگی دارد که برای پُرشدن مؤمنان محلی از روح القدس انجام می‌دهد (Ibid.: 310-311). بیشترین سهم در کارهای تبشيری در هر کشوری مربوط به امور معنوی است. توانایی مُبلغ در مقام رئیس و برنامه‌ریز، ممکن است مهم باشد، لیکن در مقابل اینکه او باید رهبری معنوی باشد بسیار کم رنگ‌تر است. از این‌رو، موظف است: اولاً ایمان را در مؤمنان تحریک کند (به جنب و جوش درآورد) و ثانیاً برای آنها فهم دقیقی از آنچه انتظار دارند از جست‌وجوی روح القدس برایشان اتفاق بیفتد، به دست دهد. یک راه این است که ایمانشان را با یادآوری سوگند و وعده‌ای که مسیح داده است تهییج کند: «هر کسی که درخواست کند دریافت می‌کند» (لوقا ۱۰: ۱۱). دیگر اینکه آنها را مجاب کند که اگر واقعاً دوباره متولد شوند، خداوند آمده است تا اختیاراً آنها را از روح خود پر کند. سپس باید دعاکردن برای دریافت روح القدس را به آنها آموزش دهد (Ibid.: 311-313).

۴. واکاوی آموزه روح القدس

مهم‌ترین آموزه در الاهیات پنطیکاستی، روح القدس و تعمید در روح القدس است (Bruner, 1997: 56). پنطیکاستی‌ها بر مبنای آنچه در کتاب اعمال رسولان ۲: ۴ آمده است، جایگاه والایی برای روح القدس قائل‌اند و در تعالیم خود بر نقش محوری روح القدس، تجربه تعمید و پُرشدن از او تأکید می‌کنند. اما آیا کتاب مقدس نیز بر این مطلب تا این حد تأکید می‌کند؟ بررسی کتاب مقدسی نکات فوق، اهم‌مباحثی است که در این بخش بیان می‌شود.

الف. تأملی در وضعیت حواریون قبل و بعد از دریافت روح القدس (روز پنطیکاست)

پنطیکاستی‌ها معتقدند حواریون قبل از دریافت روح القدس، ضعیف و کم‌ایمان،

بسیار متمرد و ترسو بوده‌اند، لیکن از لحظه‌ای که روح القدس را دریافت کرده‌اند، شجاع، قوی و بالایمان شدند. گرچه آنها قبلًا نیز مؤمن بودند، اما با دریافت روح القدس قدرت یافتن. از این‌رو پنطیکاستی‌ها معتقد‌ند هر مؤمنی باید پنطیکاست شخصی خود را تجربه کند تا فرد قادرمند خدا شود (Ebertshäuser, 2011: 6).

مسیحیان معتقد‌ند «حوالیون قبل از پنطیکاست تحت قانون و شریعت بودند. آنها هنوز به ماشیح معتقد بودند؛ چراکه ماشیح هنوز در زمین حضور داشت و مأموریتش به اتمام نرسیده بود. از این‌رو آنها به طور کامل نمی‌توانستند رابطه فرزندی را دریافت کنند» (Ibid.), زیرا هنوز روح القدس بیرون‌ریزی نکرده بود (نک: یوحننا ۷: ۳۹). بنابراین، دریافت روح القدس قبل از پنطیکاست امکان نداشت. قبل از آنکه عمل مسیح تکمیل شود تسلادهنده نمی‌توانست بر حوالیون نازل گردد. از طرف دیگر، برای روح خدا غیرممکن بود که بر افراد گنهکار، قبل از آنکه مسیح بر صلیب رود و خون بالرزشش روی زمین ریخته شود، نازل گردد (Ibid.). از این‌رو حوالیون قبل از پنطیکاست در اوضاع و احوال ویژه‌ای بودند و نباید آن را با بعد از آن مقایسه کرد. آنها قبلًا به مسیح مؤمن بودند و در روز پنطیکاست آن را به طور کامل دریافت کردند. از این‌رو استفاده از این نکته برای اثبات آنچه به تقدیس دوم، تعمید، معروف است، پذیرفتی نیست (Ibid.).

ب. اقتباس آموزه‌ای مهم آن هم از کتاب اعمال رسولان: آری یا خیر؟

پنطیکاستی‌ها برای دفاع از آموزه‌های خود، کتاب اعمال رسولان را مبنای قرار داده و بر مبنای آنچه در این کتاب و در واقعه روز پنطیکاست آمده است به آموزه روح القدس معتقد شده و بر عطایای او تأکید می‌کنند. اما آیا می‌توان بر مبنای کتاب اعمال رسولان، الاهیات را تنظیم کرد؟ از نگاه برخی از محققان برای یافتن پاسخ این پرسش باید به سراغ کتاب مقدس برویم و مشخصه‌های کتاب اعمال رسولان را واکاوی کنیم، تا در نهایت به درک مناسبی از این متن مقدس دست بیاییم.

مشخصه‌های کتاب اعمال رسولان چنین است:

۱. اعمال رسولان برخلاف رساله‌های کتاب مقدس که در باب آموزه‌ها تعلیم می‌دهند، صرفاً کتابی تاریخی قلمداد می‌شود نه آموزه‌ای (Pohl, 2001: 17). زیرا رساله‌ها ابتدا نوشته شده و موضوع آنها نیز تعالیم و آموزه‌ها بوده است (نک: قرنیان ۱۵: ۵۲-۵۱).

افسیسیان ۳: ۱-۶). از طرف دیگر، کتاب اعمال کتابی درباره سیر تحول و آغاز شکل‌گیری کلیسا است. از این‌رو تمام حقیقت کلیسا در آن ثبت نشده است؛ و چون ممکن است تفاسیر غلطی درباره رویدادهایی که در آن ثبت شده است، صورت گیرد و درنتیجه با تفاسیر متعددی از یک کتاب روبه‌رو شویم، شایسته نیست تعالیم را بر مبنای اتفاقاتی که در کتاب اعمال رسولان آمده است بنا کنیم (Pohl, 2001: 18).

۲. این کتاب در واقع درباره ثبت تحول از عهد عتیق به عهد جدید (از عصر شریعت به عصر فیض کلیسا) است. اما چرا این کتاب، کتاب گذار است؟ برحی از دلایل چنین است:

الف. آیا شخص مؤمن در عصر کلیسا باید قبل از آنکه تعیید شود روح القدس را دریافت کند یا بعد از آن؟ در اعمال رسولان ۸: ۱۲-۱۷ و در ۱۹: ۵-۶ آمده است که آنها قبل از آنکه روح القدس را دریافت کنند تعیید شده بودند، اما در اعمال ۱۰: ۴۴-۴۸ آمده است که آنها بعد از دریافت روح القدس تعیید شده‌اند. هر دو عمل در کتاب اعمال آمده است. کدام یک صحیح است؟ (Pohl, 2001: 19).

ب. آیا شخص مؤمن می‌تواند بیشتر از یک بار تعیید در آب شود؟ در اعمال ۱۹: ۱-۷ آمده است که ۱۲ نفر از مردم افسس، که قبلاً تعیید شده بودند، به دست پولس دوباره تعیید شدند. چرا؟ آیا این عملی عادی در سراسر تاریخ کلیسا محسوب می‌شود؟ یا باید در اینجا شاهد گذار و تحولی باشیم؛ از معتقدان عهد عتیق به عصر کلیسا، در عصر کلیسا؟ همان‌گونه که در اعمال ۱۹-۱۷ آمده است این ۱۲ نفر از شاگردان یحیی تعیید‌دهنده بودند و در گذار به کلیسا آمدند و پولس این گذار را دریافته بود، و بنابراین دوباره آنها را تعیید داد (Pohl, 2001: 17; Ebertshäuser, 2011: 6).

۳. کتابی درباره ثبت آغاز عصر کلیسا یی است؛ زیرا وقایع افتتاحی معمولاً منحصر به فردند. مثلاً در زمان شروع عصر شریعت روی کوه سینا اتفاقات غیرعادی رخ داد که دیگر تکرار نشد (تثنیه ۱۹: ۱۶-۱۸). از این‌رو نیازی نیست که چنین وقایعی در سراسر تاریخ کلیسا تکرار شود و اینکه خداوند به واسطه این واقعه، نقشه و برنامه جدیدی را معرفی کرد و ساختار جدیدی تشکیل داد که در عهد عتیق یافت نمی‌شد، اما شروعش از عصر رسولان بود (Pohl, 2001: 19-20).

درنتیجه از نگاه این دسته از محققان، بنگذاری آموزه مهمی همچون آموزه روح القدس بر کتاب اعمال رسولان شایسته نخواهد بود. حال این پرسش مطرح می‌شود که: کتاب مقدس درباره روح القدس چه می‌گوید؟ در عهد عتیق، هیچ نکته‌ای درباره دریافت روح القدس مطرح نشده است. زیرا در آن عصر بحث کلیسا مطرح نبوده است (Ebertshäuser, 2011: 4). در انجیل چهارگانه نیز هیچ آموزه‌ای در این باره یافت نمی‌شود، گرچه وعده دریافت روح القدس، در روز پنطیکاست، در یوحنا ۷: ۳۹ داده شده است. در کتاب اعمال رسولان نیز نهایت چیزی که مطرح می‌شود، چند نکته درباره چگونگی دریافت روح القدس است (نک: رسولان ۲: ۳۸؛ ۱۰: ۴۷).

این آموزه به طور خاص در نامه‌های رسولان، به ویژه در نامه به غلاطیان ۳: ۵ و ۲ و ۱۴، آمده است. در این نامه‌ها گفته شده است که راه دریافت روح القدس از مجرای شریعت نیست، بلکه از راه ایمان به مسیح نجات‌دهنده است. از این‌رو در اولین لحظه‌ای که فرد به مسیح به عنوان پادشاه و منجی اش ایمان بیاورد روح القدس را دریافت می‌کند. درنتیجه دریافت روح القدس بسته به تغییر فرد است. از این‌رو این اعتقاد پنطیکاستی اشتباه است که فرد به واسطه حضور در جلسات کلیسایی و تلاش برای دریافت عطا‌ایا می‌تواند در هر بار دست‌یابی به عطا‌ایا، روح القدس را دریافت کند. روح القدس فقط یک بار، آن هم در لحظه ایمان به مسیح و تغییر حقیقی فرد، دریافت می‌شود (James, 2012: 6; Pohl, 2001: 21, 95; Ebertshäuser, 2011: 5).

ج. از بین رفتن شخصیت حقیقی روح القدس

اشتیاق پنطیکاستی‌ها برای دریافت چندباره روح القدس، سبب از بین رفتن شخصیت حقیقی او می‌شود. زیرا هدف از دریافت روح القدس به دریافت عطا‌ایا محدود شده است. گرچه در بیانیه‌های ایمان شخصیت حقیقی روح القدس تصویب شده، اما عمل پنطیکاستی‌ها برای دریافت چندباره روح القدس از او، همچون نیرو یا قدرتی غیرشخص‌وار (شخصیت حقوقی) یاد می‌شود. با این کار شخصیت الوهی و حقیقی او در معرض تردید قرار می‌گیرد و این نکته قطعاً نادرست است (Pohl, 2001: 43). زیرا با مراجعته به کتاب مقدس روشن می‌شود که در تمام آیاتی از کتاب مقدس که نامی از روح القدس در آنها برده شده (مثلاً متی ۴: ۱ و ۱۰؛ ۲۸ و ۲۰؛ مرقس ۱۳: ۱۱؛ لوقا ۱۲: ۱۲؛ یوحنا ۱۴: ۱۶-۱۷ و ۱۵: ۲۶ و ۱۶: ۱۳؛ اعمال رسولان ۵: ۳ و ۹ و ۱۰: ۱۶ و ۷ و ۱۸: ۵ و ۲۰؛ ۲۸: ۲۰) ا

رومیان:۸؛ اول قرنیان:۲؛ ۱۰ و ۱۲؛ ۱۱؛ افسسیان:۴؛ ۳۰؛ فیلیپیان: ۱؛ ۱۹؛ اول تیموتائوس: ۴؛ ۱؛
تیطس:۳؛ ۵؛ عبرانیان:۳؛ ۷ و ۹؛ ۸؛ یهودا: ۴؛ ۵؛ دوم پطرس: ۱؛ ۲۱؛ اول یوحنا: ۵؛ ۶-۸؛ مکاشفه: ۲؛ ۷ و
۲۲) از او به عنوان شخصیتی حقیقی یاد شده است، نه نیرویی قدرتمند و غیرحقیقی.

د. حقیقت تعمید در روح القدس بر مبنای نظر کتاب مقدس

همان‌گونه که در اولین نامه به قرنیان: ۱۲؛ ۱۳ آمده است، همه مؤمنان به مسیح، در لحظه تولد دوباره یا تغییر، با ایمان به مسیح روح القدس را دریافت می‌کنند و در واقع در روح القدس تعمید می‌شوند و بدین طریق می‌توانند بخشی از بدن مسیح (کلیسا) شوند و در مرگ و رستاخیز مسیح سهیم باشند (نک: رومیان: ۶-۱؛ ۱۱). از این‌رو بر مبنای نظر آفرید اچ. پل، حقیقت تعمید همان ایمان به مسیح است، نه آنچه پنطیکاستی‌ها از آن با عنوان تجربه‌ای قدرتمند و احساسی یاد می‌کنند (Pohl, 2001: 95). وقتی به سراغ عبارات پنطیکاستی‌ها می‌رویم، می‌یابیم که معنای تعمید روح القدس به تجربه‌ای که همراه با احساسات عمیق، رؤیاهای احساس قدرت و دیگر نشانه‌های جسمانی (مادی) است تغییر کرده است. تعمید واقعی آن است که از طریق تجربه یا احساس قابل درک نباشد. این عمل غیرمرئی روح القدس است که در لحظه‌ای که فرد تولد دوباره می‌یابد صورت می‌پذیرد و اصلاً قابل رؤیت یا درک و احساس نیست. از این‌رو هر فرد می‌تواند ثمره آن را در درون خود، بدون هر گونه احساسی، بیابد (Ebertshäuser, 2011: 10).

۵. برتر نشان‌دادن جایگاه تجربه، از مسیح و کتاب مقدس

از نگاه پنطیکاستی‌ها معیار حقیقت، تجربه است. کتاب مقدس نزد پنطیکاستی‌ها، وقتی با تجربه مقایسه شود، در رتبه دوم قرار می‌گیرد. البته این نگاه به این معنا نیست که آنها کتاب مقدس را دوست ندارند یا اعتمادی به آن ندارند. خیر، آنها به کتاب مقدس علاقه‌مندند و به آن اعتماد دارند. اما همیشه با نشان‌دادن کارهایی که تجربه کرده‌اند متذکر شده‌اند که تجربه برایشان از آنچه متن مقدس می‌گوید بالرزش‌تر است (Davis, 2013: 49). لذا وقتی گرد هم می‌آیند تا عبادت کنند در جست‌وجوی احساسی بالرزش و عالی هستند. آنها معتقدند این احساسات مثبت نشان‌دهنده حضور خداوند است و این حضور بر هر آنچه نوشته شده است، مثلاً متن مقدس، مقدم است (Ibid.).

جرج آ. وود (George O. Wood) یکی از رهبران کلیسای جماعت ربانی می‌نویسد: «در مقام شخصی پنطیکاست، رویکرد شهودی ما به کتاب مقدس در رفتار، با آنچه بیشتر برادران و خواهران انگلی می‌گویند، متفاوت است. از نگاه ما، نقش تجربه همانند لنزی است که از طریق آن می‌توانیم به کتاب مقدس بنگریم» (Ibid.). مشکل این نگاه آن است که از ذهن‌گرایی (subjectivism) سر در می‌آورد. وقتی تجربه بزرگ‌ترین هدف شخص باشد، حقیقت ذهنی می‌شود، و کتاب مقدس نادیده انگاشته خواهد شد (Ibid.). جان ویمبر (John Wimber) می‌گوید: «چیزی در کتاب مقدس نیست که از این‌گونه پدیده‌هایی که می‌بینم حمایت کند، و هیچ چیزی را در سراسر تاریخ کلیسا سراغ ندارم که چنین چیزی - تجربه - داشته باشد. تجربه، پدیده‌ای منحصر به فرد است. تنها پاسخ انسان‌ها به خدا است» (Ibid.).

جالب اینجا است که آنچه ویمبر می‌گوید این است که تجربه محوری هیچ‌گونه جایگاهی در کتاب مقدس و در تاریخ مسیحیت ندارد. از این‌رو پنطیکاستی‌ها در این موضع کتاب مقدس را نادیده گرفته‌اند و تجربه و درخواست احساسات، منبع نهایی آنها برای حقیقت شده است. این نکته بدیهی است که تمایل به سمت احساس‌گرایی به تعصب و کوتاه‌فکری متنه‌ی می‌شود (Ibid.).

البته پنطیکاستی‌ها، به اشتباه، گمان می‌کنند که سابقه احساس‌گرایی آنان به آنچه در روز پنطیکاست به وجود آمده است برمی‌گردد. آنها معتقد‌ند عطاشدن روح القدس در روز پنطیکاست بیشتر از همه چیز درباره تجارت احساسی بوده است تا چیزهای دیگر. همچنین، این حقیقت ساده را درک نکردن که حواریون به واسطه روح القدس شروع به تکلم به زبان‌های خارجی کردند تا حقانیت خود و قدرت شگفت‌انگیز خدا را به گوش همه برسانند. همان‌گونه که در اعمال رسولان ۲: ۱۱ این نکته آمده است: «و حتی کسانی که از روم آمده‌اند هم یهودی و هم آنانی که یهودی شده‌اند همه ما می‌شنویم که این اشخاص به زبان خود ما از اعمال عجیب خدا سخن می‌گویند». سیاق این آیه هرگز نمی‌گوید که روح القدس آمده است تا تجربه‌ای احساسی را بیاموزد؛ همان‌گونه که پنطیکاستی‌ها امروزه آن را تشویق می‌کنند. احساس‌گرایی هدف آمدن مسیح نبوده است و هیچ چیز عجیب و غریبی، نه در اینجا و نه در سایر جاهای عهد جدید وجود ندارد. روح القدس نیامده است تا کسی را تهییج کند، نیامده است تا کسی را برانگیزاند. روح القدس با اقتدار آمد،

- حوالیون را پر کرد و آنها به زبان‌هایی که قبلًاً یاد نگرفته بودند تکلم کردند. (Ibid.) نتیجه این گونه طرز فکر این می‌شود که معیار درستی همه چیز تجربه خواهد شد، و بالتبغ، تجربه مهم‌تر از کتاب مقدس می‌شود. این خطرناک است که آموزه‌ها را بر مبنای تجربه بنا نهیم. زیرا تجربه به خودی خود چهار خطر به دنبال دارد (Pohl, 2001: 39-40):

  ۱. درکنشدن تجربه در سیاق خودش و در منشأ الاهی آن: تجربه‌های فراوانی وجود دارد. مردم صدای‌هایی می‌شنوند، رؤیاها می‌بینند، با موجودات غیرانسانی ارتباط برقرار می‌کنند، نورها می‌بینند و ... حال از کجا باید فهمید که کدام یک از این تجربه‌ها توهّم بوده و کدام یک الهام الاهی بوده است؟ آیا در اینجا مقیاس و معیاری، غیر از کتاب مقدس، وجود دارد؟
  ۲. نتیجه‌گیری اشتباه در آموزه خواندن تجربه: تجربه را می‌توان به‌سادگی غلط تفسیر کرد و با اشتباه نامی کتاب مقدسی به آن داد.
  ۳. مهم‌ترشدن تجربه از روح القدس: اشتباق بیش از حدی که در جلسات پنطیکاستی برای درک تجربه‌ای همانند تکلم به زبان‌ها، شفا، تعیید و ... وجود دارد، این شبه را در ذهن تداعی می‌کند که: هدف از این گونه اعمال دریافت روح القدس است یا داشتن تجربه؟ ظاهراً جلسات پنطیکاستی‌ها به سمتی سوق پیدا کرده که تمایل به داشتن تجربه مهم‌تر از خود روح القدس شده است (see also: James, 2012: 8).
  ۴. درکنکردن همه انواع تجربه‌ها: پنطیکاستی‌ها تعلیم می‌دهند که همه تجارب ثبت شده در کتاب مقدس، باید برای مسیحیان امروز در حالت عادی تجربه‌پذیر باشد. بر این اساس، آیا اینکه در کتاب مقدس، در عهد جدید و حتی در کتاب اعمال رسولان مسئله ختنه آمده است، یعنی همه مسیحیان امروز باید ختنه کنند؟ آیا همه دستورالعمل‌هایی که در کتاب مقدس آمده است باید انجام شود؟ از طرف دیگر، با توجه به تصویری که از وضعیت کلیسا در روزهای واپسین (مکافهه ۳: ۲۰) مطرح شده است: «اکنون در مقابل در ایستاده، در را می‌کوبم. هر که صدای مرا بشنود و در را بگشاید، داخل شده، با او دوستی دائمی برقرار خواهم کرد، و او نیز با من»، مشاهده می‌شود که مسیح در مقابل کلیسا ایستاده، درب را می‌کوبد و می‌کوشد داخل شود، اما در آنجا اتفاقی برای او نخواهد بود. زیرا همه به دنبال یافتن تجربه‌اند نه آمدن مسیح. این یعنی از آموزه و حقیقت غفلت شده و معیار و ملاک همه چیز تجربه شده است (Pohl, 2001: 90).

۶. پُرشدن از روح القدس از منظر کتاب مقدس

کتاب مقدس تعلیم می‌دهد که هر مؤمنی می‌تواند از روح القدس پر شود. خداوند برنامه‌ای دارد که به واسطه آن هر یک از فرزندانش می‌تواند زندگی جدیدی داشته باشند؛ زندگی‌ای سرشار از پیروزی، سودمندی، خدماتی مؤثر از سوی او؛ زندگی‌ای که شبیه زندگی مسیح باشد و جلال خدا را نشان دهد. اساسی‌ترین اقدام خداوند برای تحقق این هدف این است که فرد را از روح القدس پر کند. زیرا انسان‌ها به‌نهایی نمی‌توانند زندگی مقدس و خوشایند خداوند را داشته باشند (Ibid.: 93).

حال پرسش این است که: معنای پُرشدن از روح القدس چیست؟ پنطیکاستی‌ها معتقدند پُرشدن از روح القدس تجربه ویژه‌ای است که در قالب عطیه تکلم به زبان‌ها دریافت خواهد شد. وقتی تکلم به زبان‌ها آغاز می‌شود، نشانه‌های آن پدیدار می‌گردد. در پاسخ باید گفت: اولاً میان تعمید و پُرشدن از روح باید تفاوت قائل شد. تعمید و پُرشدن دو حوزه متفاوت از کارهای روح القدس‌اند. به واسطه تعمید همه مؤمنان در بدن مسیح، کلیسا، قرار می‌گیرند (اول قرنیان ۱۲: ۱۳). از این‌رو همه مؤمنان به مسیح، که تجربه تعمید را داشته‌اند، مسیحی قلمداد می‌شوند. در لحظه ایمان به مسیح همه مسیحیان تعمید در روح شده و در مسیح قرار می‌گیرند (Pohl, 2001: 95).

اما درباره پُرشدن از روح، همان‌گونه که در افسسیان ۵: ۱۸ آمده است: «از مستی پرهیزید، زیرا مستی انسان را به راه‌های زشت می‌کشاند. در عوض از روح خدا پُر شوید». توجه به چند نکته در این باره می‌تواند به فهم مسئله کمک کند (Pohl, 2001: 95): ۱. این دستور است. خداوند انتظار دارد که هر مسیحی، حتی گناه‌کاران، از روح القدس پر شوند.

۲. پُرشدن از روح اختیاری نیست. خداوند انتظار دارد همه مسیحیان پر شوند. این برنامه‌ای است که او برای همه در نظر گرفته است.

۳. این دستور برای آنهاست که از قبل مسیحی بوده‌اند (افسسیان ۱: ۱) و آنانی که قبلاً تعمید شده بودند.

۴. از نگاه یونانی‌ها پُرشدن از روح به این معنا است که فرد کاملاً تحت تسلط روح القدس درآید.

۵. اگر او تسلط یابد، آنگاه این گفته پنطیکاستی‌ها که من باید بیشتر از او پر شوم (مفهومی که امروزه بسیاری به دنبال آند)، نادرست است، بلکه او باید بیشتر به فرد

توجه کند. در نتیجه فرد باید خود را در اختیار او قرار دهد (این نکته در رومیان ۶: ۱۳، ۱۹؛ ۱۲: ۱-۲ نیز آمده است).

۶. هر مسیحی روح القدس را، به واسطه تعمید، در زندگی اش دارد، اما کسی که از روح القدس پر شده و تحت تسلط او است، مسیحیان به او اعتماد می‌کنند و حتی توانایی اداره کردن جامعه را به او می‌سپارند.

به طور خلاصه باید گفت، هر گاه فردی از روح القدس پر شود، روح خدا زندگی را هدایت می‌کند و ثمرات این هدایت در زندگی او به وجود خواهد آمد؛ همان‌گونه که در غلاطیان ۵: ۲۲-۲۳ آمده است: «اما هر گاه روح خدا زندگی ما را هدایت فرماید، این ثمرات را در زندگی ما به وجود خواهد آورد: محبت، شادی، آرامش، بردبازی، مهربانی، نیکوکاری، ففاداری، فروتنی و خویشتن داری. هیچ یک از این صفات پسندیده، تضادی با احکام مذهبی و شریعت یهود ندارند».

در نتیجه، پُرشدن از روح القدس خاص پنطیکاستی‌ها نیست و از نظر کلیسا همه می‌توانند از آن پر شوند. از این‌رو شرط پُرشدن از روح، تکلم به زبان‌ها نیست، بلکه شرط اصلی آن تعمید است. هر کس تعمید شود، با اعتماد به روح القدس می‌تواند زندگی خود را به او بسپارد تا روح خدا زندگی اش را هدایت کند و در سایه هدایت‌های روح القدس به صفات پسندیده‌ای که در غلاطیان ۵: ۲۲-۲۳ به آنها اشاره شده است متصف گردد.

نتیجه

فرقه نوظهور پنطیکاستی بر مبنای آنچه در اعمال رسولان ۲: ۴ آمده و با محوریت آموزه روح القدس، در ابتدای قرن بیستم بنا شده است. پنطیکاستی‌ها معتقدند انسان مؤمن در سایه جست‌وجو و تلاش معنوی، دعای خالصانه، فروتنی و تواضع، اطاعت از خداوند و تبیشير مسیحیت، می‌تواند تجربه تعمید در روح القدس را دریافت کند. پس از آنکه خودش تعمید در روح القدس را دریافت کرد، به سراغ دیگران برود تا آنان را نیز به دریافت چنین تجربه‌ای تشویق کند و در واقع با شعار دریافت روح القدس به تبیشير پردازد. گرچه روح القدس در سنت کلیساها یکی از ارکان اصلی تثییث مسیحی محسوب می‌شود، اما تجربه محور بودن و تلاش فراوان پنطیکاستی‌ها برای دریافت عطا‌ایا سبب شده است شخصیت الوهی روح القدس به نیرو یا قدرتی غیرشخص وار تنزل یابد.

و متعاقباً، جایگاه تجربه، از کتاب مقدس و حتی شخص مسیح والاتر به نظر بیاید. به علاوه، به اعتقاد برخی از متفکران، بنانهادن آموزه اعتقادی مهمی همچون آموزه روح القدس، بر سندی تاریخی، همچون کتاب اعمال رسولان، اشتباه است. فرد مؤمن به مسیح می‌تواند روح القدس را دریافت کند و در واقع در روح القدس تعیید شود. لذا حضور در کلیساها پنطیکاستی و تلاش برای دریافت عطاها را تنها راه دست‌یابی به روح القدس دانستن، با متن مقدس تناسب ندارد. درنهایت باید گفت، آموزه روح القدس پنطیکاستی با آیاتی از کتاب مقدس تطابق ندارد و نمی‌توان آن را آموزه‌ای کتاب مقدسی نامید.

منابع

- کتاب مقدس (بی‌تا). بر اساس ترجمه سال ۱۹۰۴، چاپ ایلام.
- Anderson, Allan (2004). "Structures and Patterns in Pentecostal Mission," in: *Missionalia: Southern African Journal of Mission Studies* 32, No. 2, pp. 233-249.
- Anderson, Allan (2005). "Towards a Pentecostal Missiology for the Majority World," in: *Asian Journal of Pentecostal Studies* 8, No. 1, pp. 29-47.
- Anderson, Allan (2013). *An Introduction to Pentecostalism: Global Charismatic Christianity*, Cambridge University Press.
- Bresee, P. F.; Pierce, Robert (1908). *Manual of the Pentecostal Church of the Nazarene*, Texas: The General Assembly.
- Bruner, Frederick Dale (1997). *A Theology of the Holy Spirit: The Pentecostal Experience and the New Testament Witness*, Wipf and Stock Publishers.
- Conradie, Ernst M. (2015). "Ecumenical Perspectives on Pentecostal Pneumatology," in: *Missionalia* 43, No. 1, pp. 63-81.
- Davis, William (2013). "Why I am no longer a Pentecostal 2", in: *Seek Old Path*, Vol. 24, No. 7, pp. 49-56.
- Dunn, James D. G. (2010). *Baptism in the Holy Spirit: A Re-Examination of the New Testament Teaching on the Gift of the Spirit in Relation to Pentecostalism Today*, Hymns Ancient and Modern Ltd.
- Ebertshäuser, Rudolf (2011). The Charismatic "Spirit Baptism" and the Biblical Baptism in the Holy Spirit, *ESRA- Schriftendienst*, February.
- House, Sean David (2006). *Pentecostal Contributions to Contemporary Christological Thought: A Synthesis with Ecumenical Views*, University of South Africa.
- James, Jeremy (2012). *The Great Pentecostal-Charismatic Error: Why Scripture Does not Allow True Believers to Invoke the Holy Spirit*, Ireland: 22 August, www.zephaniah.eu.

- Keen, Samuel Ashton (1895). *Pentecostal Papers: Or, the Gift of the Holy Ghost*, Cranston & Curts.
- Liardon, Roberts (2006). *The Azusa Street Revival: When the Fire Fell-an in-Depth Look at the People, Teachings, and Lessons*, Destiny Image Publishers.
- Macchia, Frank D. (2006). *Baptized in the Spirit, Michigan*: Zondervan.
- Miller, Denzil R. (2005). *Empowered for Global Mission: A Missionary Look at the Book of Acts*, Life Publishers International USA.
- Miller, Denzil R. (2009). *Power Encounter: Ministering in the Power and Anointing of the Holy Spirit*, USA: AIA Publications.
- Miller, Tracy (2012). *The Global Religious Landscape: Christianity*, Pew Research Center's Forum on Religion & Public Life, Washington, D. C.
- Pohl, Alfred H. (2001). *17 Reasons Why I Left the Tongues Movement*, Canada: Bethel Baptist Print Ministry.
- Porter, David K. (1999). *Shaping the Missionary Identity of the Pentecostal Assemblies of Canada: Spirit Baptism and Exchatology in the Writings of George A. Chambers and Robert E. Mcalister*. Wycliffe College.
- Quebedeaux, Richard (1976). *The New Charismatics: The Origins, Development, and Significance of Neo-Pentecostalism*, Doubleday Books.
- Robson, Robert Brian (2012). "The Temple, the Spirit and the People of the Presence of God: Examining Critical Options for a Pentecostal Ecclesiology," University of St. Michael's College.
- Turney, Mark (2011). *Proclaiming Pentecost: 100 Sermon Outlines on the Power of the Holy Spirit*, USA: AIA Publications.
- Walker, Daniel Okyere (2010). "The Pentecost Fire Is Burning: Models of Mission Activities in the Church of Pentecost," University of Birmingham.
- Wigglesworth, Smith (2001). *Ever Increasing Faith*, Whitaker House.